מהדורה למורה – הוויכוח על הטיול

כיתה ח' · סיפור קצר · 336 מילים · גרסה: עולים · מפתח תשובות בעמוד זה, דפי התלמידים מהעמוד הבא

מבנה הדף: טקסט עם פסקאות ממוספרות ← חלק א' איתור (רמה א') ← חלק ב' הסקה, השוואה ומונח (רמה ב') ← חלק ג' טיעון והבעת עמדה (רמה ג') ← כרטיס יציאה. בגרסת עולים: מילון קצר בראש הדף, שאלות איתור כשאלות בחירה, פתיחי משפט.

🔑 הוויכוח על הטיול – סיפור קצר

1 (א') · לאן רצתה מאיה לטייל? ✔ ב. לנחל עם המעיין | תשובה מלאה: מאיה רצתה ללכת לנחל עם המעיין והקפיצה מהסלע; דור רצה ללכת לעיר – לקניון ולמשחקייה.

2 (א') · למה דור לא רצה ללכת לנחל? ✔ ב. כי הוא פוחד ממים עמוקים | תשובה מלאה: שדור בכלל לא אוהב קניונים; הוא פוחד ממים עמוקים מאז שכמעט טבע בבריכה בכיתה ג', ולא רצה להודות בזה.

3 (א') · בבוקר – הליכה בשביל שלאורך הנחל בלי קפיצה מהסלע; בצהריים – ארוחה ליד המעיין ומאיה מספרת על המקום; אחר הצהריים – חזרה לעיר לגלידה ולמשחקייה; ומי שלא רוצה להיכנס למים לא נכנס. [מילים להדגשה: מה כללה, שלושה חלקים]

4 (ב') · בפסקה ב – הצב שמסתתר בשריון מבטא שרועי נמנע מהוויכוח ולא רוצה להתערב; בפסקה ו – הצב שיוצא ורוקד מבטא הקלה ושמחה שהוויכוח נפתר. [מילים להדגשה: מה מבטאות, ב, ו]

5 (ב') · שהעמדה היא מה שאדם דורש (נחל / קניון), והצורך הוא הסיבה האמיתית מאחוריה. מאיה רצתה לשתף מקום שקשור לאביה; דור רצה להרגיש בטוח. כשמבינים את הצרכים, אפשר למצוא פתרון לשניהם. [מילים להדגשה: מה הבינה, הדגימו]

6 (ב') · פשרה טובה לא מחלקת הכול באמצע באופן מכני, אלא מזהה את הצורך החשוב לכל צד ושומרת עליו – מאיה קיבלה לשתף את המקום, דור קיבל ביטחון, ושניהם ויתרו רק על מה שפחות חשוב. [מילים להדגשה: הסבירו]

7 (ג') · תשובה אישית: עמדה ברורה + נימוק + פרט מהסיפור (למשל: השיחות הנפרדות של שני גילו צרכים שהצבעה לא הייתה מגלה). [מילים להדגשה: באיזו עמדה, נמקו, פרט אחד לפחות]

💡 לדיון בכיתה: בקשו מהתלמידים לנמק בעל פה את סימון "איך הגעתם לתשובה" בשאלה אחת מכל חלק.

טקסט 18: הוויכוח על הטיול

כיתה ח' · סיפור קצר · גרסה עם מילון

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

📖 **מילון קצר**
ויכוח – שיחה שבה כל צד מנסה להוכיח שהוא צודק · **משחק משיכה** – משחק שבו שתי קבוצות מושכות חבל לכיוונים הפוכים · **שריון** – הבית הקשה של הצב · **צורך** – דבר שאדם באמת זקוק לו · **פשרה** – פתרון שבו כל צד מוותר על משהו כדי להגיע להסכמה · **להודות** – להגיד את האמת על עצמך

📖 לפני הקריאה: כולנו מתווכחים לפעמים עם חברים – על מה לעשות, לאן ללכת, מי צודק. איך יוצאים מוויכוח בלי לאבד חבר? הסיפור שלפניכם עוסק בוויכוח אחד ובדרך שבה הוא נפתר. קראו, ושימו לב מה כל דמות רוצה באמת.

סיפור קצר

הוויכוח על הטיול

ארבעה חברים, טיול אחד, ושתי תוכניות שאי אפשר לחבר. או שאפשר?

א הרעיון היה פשוט: ארבעה חברים, יום חופש אחד, טיול ראשון בלי הורים. הבעיה התחילה כשניסו להחליט לאן. מאיה רצתה ללכת לנחל, עם המעיין והקפיצה מהסלע. דור רצה ללכת לעיר, לקניון ולמשחקייה. בתוך עשר דקות, השיחה בקבוצה כבר הייתה מלאה בסימני קריאה.

ב "אתה תמיד רוצה רק קניונים!" כתבה מאיה. "ואת תמיד מחליטה בשביל כולם!" ענה דור. שני, שהייתה החברה הכי טובה של שניהם, הרגישה כמו חבל במשחק משיכה. רועי, הרביעי, פשוט שתק ושלח מדבקה של צב שמסתתר בשריון.

ג באותו ערב, שני התקשרה למאיה. "למה כל כך חשוב לך הנחל?" שאלה. מאיה שתקה רגע. "כי בפעם האחרונה שהייתי שם הייתי עם אבא שלי, לפני שעבר לגור בעיר אחרת. אני רוצה להראות לכם את המקום." שני לא ידעה את זה. אחר כך התקשרה לדור. מתברר שדור בכלל לא אהב קניונים. הוא פחד ממים עמוקים, מאז שכמעט טבע בבריכה בכיתה ג', ולא רצה להודות בזה מול כולם.

ד שני הבינה משהו חשוב: מאחורי כל עמדה – "נחל" או "קניון" – הסתתר צורך אחר. מאיה לא רצתה "לנצח"; היא רצתה לשתף מקום שחשוב לה. דור לא באמת רצה קניון; הוא רצה להרגיש בטוח. ואם זה כך, אולי יש פתרון שעונה על שני הצרכים.

ה למחרת הציעה שני תוכנית חדשה: בבוקר יגיעו לנחל, אבל ילכו בשביל שלאורך המים, ולא יקפצו מהסלע. בצהריים יאכלו ליד המעיין, ומאיה תספר על המקום. ואחר הצהריים יחזרו לעיר, לגלידה ולמשחקייה. "ומי שלא רוצה להיכנס למים – פשוט לא נכנס, וזה בסדר גמור," הוסיפה.

ו מאיה קראה את ההצעה פעמיים. "אבל הקפיצה מהסלע זה הכי כיף," כתבה. ואז, אחרי דקה: "טוב. אפשר לוותר עליה הפעם." דור כתב רק "סגור 👍", אבל בערב שלח לשני הודעה פרטית: "תודה שלא סיפרת לאף אחד." רועי שלח מדבקה של צב שיוצא מהשריון ורוקד.

ז הטיול היה מוצלח, אם כי לא מושלם: הגלידרייה הייתה סגורה, ומישהו שכח את הכריכים באוטובוס. אבל ליד המעיין, כשמאיה סיפרה על אבא שלה, כולם שתקו והקשיבו. ושני חשבה שזה בדיוק מה שהיא למדה: פשרה טובה היא לא כשכל אחד מוותר על חצי. היא כשכל אחד מקבל את מה שבאמת חשוב לו.

חלק א' – שאלות הבנה ואיתור מידע (רמה א')

💡 הדגישו בכל שאלה את המילים החשובות – מילת השאלה, המספר (שניים? שלושה?) והפסקה – ורק אחר כך ענו.

1. לאן רצתה מאיה לטייל? 🔍 איתור מידע

◯ א. לקניון

◯ ב. לנחל עם המעיין

◯ ג. לים

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

2. למה דור לא רצה ללכת לנחל? 🔍 איתור מידע

◯ א. כי הוא אוהב קניונים מאוד

◯ ב. כי הוא פוחד ממים עמוקים

◯ ג. כי הוא היה עייף

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

3. מה כללה התוכנית החדשה של שני? ציינו שלושה חלקים. 🔍 איתור מידע

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

חלק ב' – הסקת מסקנות, השוואה ומונחים (רמה ב')

4. מה מבטאות המדבקות של רועי – בפסקה ב ובפסקה ו? 🧩 הבנה והסקה

בהתחלה הצב מראה ש... ובסוף...

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

5. מה הבינה שני בפסקה ד על ההבדל בין "עמדה" לבין "צורך"? הדגימו מהסיפור. 🧩 הבנה והסקה

עמדה היא... וצורך הוא... למשל...

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

6. הסבירו את המשפט המסכם: "פשרה טובה היא לא כשכל אחד מוותר על חצי. היא כשכל אחד מקבל את מה שבאמת חשוב לו." 🧩 הבנה והסקה

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

חלק ג' – טיעון והבעת עמדה (רמה ג')

יש הטוענים שבוויכוח בין חברים כדאי להחליט בהצבעה, כי כך הכי הוגן והכי מהר. אחרים טוענים שהצבעה משאירה תמיד מישהו מאוכזב, ושעדיף לדבר עד שמוצאים פתרון שמתאים לכולם, גם אם זה לוקח זמן.

7. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הסיפור או מניסיונכם. 💭 טיעון ועמדה

מה נתון בשאלה?	
מה עליי לעשות כדי לענות?	
מה חייב להופיע בתשובה שלי?	

אני תומך/ת בעמדה ש... כי... _____

התשובה המלאה:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

💡 תזכורת לתשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה (מהטקסט או מהחיים).

1. מילת השאלה שהכי עזרה לי היום: _____
2. שאלה שהייתה לי קשה, ולמה: _____
3. משהו שלמדתי מהטקסט: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟